

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԻ
ԱՐԶԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԶԱՂՎԱԾՔ**

4 նոյեմբերի 2010 թվականի N 43

**47. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍԻՆ
(1-ին մաս)**

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի հունվարի 18-ի նիստի N 2 արձանագրության 3-րդ կետի պահանջները՝

1. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ազգային ծրագրի կատարմանն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործողությունների ծրագրին՝ համաձայն հավելվածի:

2. Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարին, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարին, Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարին՝ 2011 թվականի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատմանը ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ազգային ծրագրի կատարմանն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործողությունների ծրագրի միջոցառումների իրականացումն ապահովող իրավական ակտերի նախագծերը:

3. Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարին, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարին՝ 2011 թվականից սկսած յուրաքանչյուր կիսամյակից հետո 10-օրյա ժամկետում Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն ներկայացնել տեղեկատվություն Հայաստանի Հանրապետության էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ազգային ծրագրի կատարմանն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործողությունների ծրագրի միջոցառումների կատարման ընթացքի վերաբերյալ:

4. Առաջարկել Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին էներգիայի պահանջարկի կարգավորման նպատակով կատարել վերլուծություն և անհրաժեշտության դեպքում վերանայել բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի սակագների կառուցվածքը:

ՍՏՈՐԱԳՐՎԵԼ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԿՈՂՄԻՑ
2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 12-ԻՆ

Հավելված
ՀՀ կառավարության
2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի
նիստի N 43 արձանագրային
որոշման

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ**

1. Ընդհանուր դրույթներ

1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը առաջնային է համարում էներգախնայողությունը որպես երկրի էներգետիկ անվտանգության, տնտեսական մրցունակության մեծացման և շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության նվազեցման միջոց: Կառավարության պարտավորվածությունը խթանելու էներգախնայողությունը հիմնականում արտացոլված է «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում (2004 թ.) և «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ազգային ծրագրում» (2007 թ.):

2) Հիմնվելով «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ազգային ծրագրի» վրա Համաշխարհային բանկը իրականացրել է ուսումնասիրություն 2008 թ-ին, որը բացահայտեց նշանակալի տնտեսապես և ֆինանսապես կենսունակ էներգախնայողության ներուժ ունեցող ոլորտներ, այդ ներուժի իրացման խոչընդոտները և առաջարկեց միջոցառումներ՝

հաղթահարելու այդ խոչընդոտները:

3) Հայաստանը մեծապես կարող է խնայել ներդրելով էներգախնայողության մեջ: Համաշխարհային բանկի 2008 թ. ուսումնասիրությունը բացահայտեց, որ ներդրելով էներգախնայողության մեջ Հայաստանը կարող է խնայել տարեկան 132 մլրդ. դրամ՝ համարժեք ՀՆԱ -ի մոտ 4.95 տոկոսին: Դա հավասար է էներգիայի խնայողության մոտ 1.21 մլն.տոնն տարեկան կամ 1 ՏՎտժ էլեկտրաէներգիա, կամ 600 մլն. մ3 բնական գազ: Բացի արտադրված էլեկտրաէներգիայի և ծախսերի խնայողությունը, էներգախնայողությունը մի անհրաժեշտ պայման է Հայաստանի էներգամատակարարման տարբերակման և հետևաբար տնտեսական մրցունակության բարելավման համար: Եվ սա կարող է իրականացվել ավելի քիչ ծախսերով քան նոր արտադրական հզորությունների ստեղծման կամ էներգիայի ներմուծման համար ներդրումներ կատարելը: Էներգախնայողության ներդրումները հիմնականում տնտեսապես և ֆինանսապես կենսունակ են, հատկապես հանրային ոլորտի ներդրումները տալիս են ընդհանուր ներդրման առավելագույն վերադարձ:

4) Էներգախնայողությունը հիմնական բարեփոխումների ոլորտ է հանդիսանում Համաշխարհային բանկի Հայաստանում զարգացման քաղաքականության վարկային գործառնություններում: Չարգացման քաղաքականության գործողությունների ներքո ՀՀ կառավարությունը պարտավորվել է ընդունել ժամանակացուցային Էներգախնայողության գործողությունների ծրագիր (ԷԳԾ):

5) ԷԳԾ հիմնական նպատակն է օժանդակել Հայաստանի էներգախնայողության քաղաքականության հետագա ձևավորմանը և դրա իրականացման կոնկրետ քայլերի որոշակիացմանը: Էներգետիկայի ոլորտի ազգային քաղաքականության հիմնական նպատակներից մեկը սահմանված է որպես էներգախնայողության բարելավումը և վերականգնվող էներգետիկ աղբյուրների հետագա զարգացումը:

6) Վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության մասին նշված օրենքը և Վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության ազգային ծրագիրը տալիս են ընդհանուր քաղաքականության միջոցառումներ և էներգախնայողության ներուժի գնահատում, այնուամենայնիվ դրանք դեռևս չեն իրականացվել:

7) ԷԳԾ հիմնված է էներգիայի սպառման անցյալ միտումների վրա և ենթադրում է էներգիայի պահանջարկի ան մինչև 2020 թ.: Այն հաշվի է առնում ավելի վաղ կատարված էներգախնայողության ներուժի գնահատումները տնտեսության տարբեր ճյուղերի համար և նշում էներգախնայողությանն առնչվող անցյալ և ներկա ծրագրերը և էներգախնայողության հիմնական խոչընդոտները: Այս ծրագրերը տալիս են միջոցների և ֆինանսավորման աղբյուրների կարևոր ներհույսեր տեխնիկական աջակցության, վերակառուցման և նոր ենթակառուցվածքների ներդրումների, ինչպես նաև իրագրելի և կարողությունների զարգացման միջոցառումներ:

8) ԷԳԾ նախատեսում է կոնկրետ միջոցառումներ ըստ ոլորտների, ինչպես նաև հորիզոնական և միջոլորտային միջոցառումներ քանակական թիրախների (%-երով) հետ միասին, որոնք կարող են նվաճվել մինչև 2020 թ.: Այս թիրախները անհրաժեշտ է համեմատել էներգիայի բազային գծի պահանջարկի հետ, որը դիտարկվում է որպես պահանջարկի միջին 3-ամյա ժամանակահատվածի՝ 2008-2010 թթ. համար:

9) Գործողությունների ծրագիրը պետք է ամրագրի մի շարք համապատասխան միջոցառումներ բարելավելու համար գործող օրենսդրության վիճակը և կիրարկումը՝ կարողությունների զարգացման (հիմնականում հանրային ոլորտում) և կառուցվածքային դրվածքի ձևավորման համար, բոլոր ոլորտներում իրագրելի և ընդհանուր միջավայրի համար, որն ավելի նպաստավոր է էներգախնայողության բարելավման համար հետևյալ ոլորտներում.

- ա բնակելի շենքեր
- բ հանրային և մասնավոր ծառայությունների ոլորտ
- գ արդյունաբերություն
- դ տրանսպորտ
- ե ջրային տնտեսություն

10) ԷԳԾ իրականացման ընդհանուր ժամանակահատվածը դիտարկվում է տասնամյա հատված՝ 2011-2020 թթ: Նկատի ունենալով, որ որոշ միջոցառումներ ունեն ավելի երկար տևողություն, այսինքն քննարկելով կիրարկման ժամանակահատվածը կամ ազդեցության ժամկետը, մինչև շուկայի մասնակիցները պատրաստ կլինեն իրականացնելու էներգախնայողության միջոցառումներ նշված ոլորտներում, գործողությունների ծրագիրը անհրաժեշտ է դիտարկել միջնաժամկետից երկարաժամկետ պլանավորման:

11) Առաջին ԷԳԾ նպատակի համար, բացի միջոցառումների ցանկը, առաջարկվել է նաև միջանկյալ ազգային էներգախնայողության թիրախներ հետևյալ ժամանակահատվածների համար: Այս միջանկյալ թիրախները պետք է որոշեն իրատեսական խնայողություններ որպես տոկոս բազային գծի պահանջարկի նկատմամբ, որին պետք է հասնել համապատասխան տարում, և որը համապատասխանում է համընդհանուր ազգային ինդիկատիվ էներգախնայողության թիրախին՝ նշված Աղյուսակ 1-ում:

12) Միջոցառումների կանոնավոր մոնիտորինգը և գնահատումը կառավարությանը և ներգրավված շահառուներին կտա հստակ պատկեր արդյոք իրականացումը համապատասխանում է նախատեսված ժամանակացույցին, արդյոք միջանկյալ էներգախնայողության թիրախները նվաճվել են կամ արդյոք լրացուցիչ ջանքեր պետք է կիրառվեն իրականացման ուղղուն վերադառնալու համար:

13) Ցավոք, ներկա դրությամբ առաջին ԷԳԾ-ում հնարավոր չէ հաշվի առնել վերջնական էներգասպառման փաստացի տվյալները ըստ Հայաստանի բոլոր համապատասխան ոլորտների: Դժվարությունը կապված է վերջնական էներգասպառման

վերաբերյալ հավաստի և թարմ վիճակագրական տեղեկատվության բացակայության հետ: Հետևաբար, նպատակահարմար է սահմանել բազային գծի էներգետիկ պահանջարկը երկրորդ ԷԳԾ-ի մեջ, որը կկազմվի 2013 թ., իսկ առաջին ԷԳԾ առաջին միջոցառումներից մեկը պետք է լինի ազգային էներգետիկ վիճակագրության հնարավորինս շտապ իրականացումը և 2008-2010 թթ. համար առաջին մանրամասն էներգետիկ հաշվեկշիռի կազմումը:

14) Այդ իսկ պատճառով նախատեսվում է, որ կկիրառվի փուլային մոտեցում և հետագա տասը տարիների համար ՀՀ կառավարությունը կընդունի հետևյալ ԷԳԾ-երը.

ա. երկրորդ ԷԳԾ ոչ ուշ քան 30 սեպտեմբերի 2013 թ. (ներառելով 1-ին ԷԳԾ-ի իրականացման վիճակը մինչև 2012 թ. վերջը),

բ. երրորդ ԷԳԾ ոչ ուշ քան 30 սեպտեմբերի 2016 թ. (ներառելով 2-րդ ԷԳԾ-ի իրականացման վիճակը մինչև 2015 թ. վերջը),

գ. չորրորդ ԷԳԾ ոչ ուշ քան 30 սեպտեմբերի 2019 թ. (ներառելով 3-րդ ԷԳԾ-ի իրականացման վիճակը մինչև 2018 թ. վերջը):

15) Բոլոր ԷԳԾ-երը կնկարագրեն էներգախնայողության բարելավման միջոցառումները, որոնք պլանավորված էին և դրանց արդյունքները իրականացված էին հասնելու Աղյուսակ 1-ում բերված թիրախներից յուրաքանչյուրին:

ԷԳԾ-երը պետք է նաև.

ա. ներառեն նախորդող ԷԳԾ խորը վերլուծությունը և գնահատումը,

բ. ներառեն Աղյուսակ 1-ում բերված էներգախնայողության թիրախներին հասնելու վերաբերյալ վերջնական արդյունքները,

գ. ներառեն պլաններ և տեղեկություններ նախատեսված ազդեցության համար՝ լրացուցիչ միջոցառումներ, որոնք հասցեագրում են որևէ գոյություն ունեցող կամ ակնկալվող շեղում թիրախից,

դ. օգտագործեն և աստիճանաբար մեծացնեն արդյունավետության ցուցանիշները և չափորոշիչները ինչպես անցյալ միջոցառումների գնահատման, այնպես էլ նախատեսվող ապագա միջոցառումների ազդեցության կանխատեսման համար,

ե. հիմնված լինեն ամենավերջին առկա տվյալների վրա, համալրված գնահատումներով:

Կանխատեսվող տարեկան խնայողությունը ըստ միջոցառման, % (2011-2020) համեմատած վերջնական էներգասպառման բազային գծի հետ

Աղյուսակ 1

Ոլորտ/միջոցառում	Բազային գիծ վերջնական էներգասպառում				Գնահատված տարեկան խնայողությունը ըստ միջոցառման որպես % 2008-10 թթ. միջին վերջնական էներգասպառումից				
	2008	2009	2010	մի- ջին 2008- 2010	տարե կան / աճո- ղա- կան	2011	2012	2013	2014
	[ՏՋ]	[ՏՋ]	[ՏՋ]	[ՏՋ]		[%]	[%]	[%]	[%]
I. Զորիզոնական միջոցառումներ									
I.1 Կանոնավոր էներգետիկ վիճակագրության իրականացում՝ տարեկան պարբե- րականությամբ	24	24	24	24					
I.2 Էներգախնայո- ղության									

	վերականգնվող										
	Էներգետիկայի										
	ազգային										
	Էներգետիկ										
	գործակալության										
	գործարկում										

I.3	ֆինանսական										
	աջակցություն										
	բուլոբ										
	ոլորտներում										
	Էներգախնայո-										
	ղության										
	միջոցառումների										
	իրականացմանը										

I.4	Էներգախնայո-										
	ղության										
	բարելավման										
	ոլորտում										
	տեղեկատվության										
	տարածում,										
	կրթում և										
	վերապատրաստում										

I.5	Գազի և										
	Էլեկտրաէներ-										
	գիայի սակագնի										
	կառուցվածքի										
	վերանայում՝										
	իրականացում										
	Էներգախնայո-										
	ղությունը										

I.6	Էներգախնայո-										
	ղական պետական										
	գնումների										
	իրականացում										

II.	Զաղաքաշինու-						տա-	0,0%	0,5	0,8%	1,4%
	լայն ոլորտ						ռե-				
							կան				
							_____	_____	_____	_____	_____
							աճո-	0,0%	0,5%	4,3%	2,7%
							ղա-				
							կան				
	_____						_____	_____	_____	_____	_____
II.1	Զաղաքաշինական	24	24	24	24						
	օրենսգիրք՝										
	հաշվի առնելով										
	շենքերի										
	Էներգետիկ										
	բնութագրերը										

II.2	Շենքերի							0,0%	0,3%	0,4%	0,5%
	Էներգետիկ										

	Բնութագրերի								
	գնահատման								
	մեթոդոլոգիա								
	և ստանդարտներ								

II.3	Նոր					0,0%	0,1%	0,2%	0,3%
	ստանդարտների								
	կիրարկման								
	համար կարողու-								
	թյունների								
	ստեղծում								

II.4	Ներդնել ՈԱ/ՈՎ					0,0%	0,1%	0,2%	0,3%
	ստանդարտներ,								
	որ կապահովեն								
	հիմնական								
	շինանյութերի								
	հավաստագրումը								
	էներգետիկ								
	բնութագրերի								
	համար								

II.5	Սահմանել					0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	փորձարկման								
	ընթացակարգեր								
	շենքերի								
	հավաստագրման								
	համար և								
	մեթոդոլոգիա								
	փորձնական								
	շենքերի								
	էներգետիկ								
	բնութագրերի								
	գնահատման								
	համար								

II.6	Ուսուցում և					0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	կրթում								
	ամբողջական								
	շենքերի								
	նախագծման								
	մոտեցման								
	խթանման համար								
	և շենքերի նոր								
	էներգետիկ								
	բնութագրերի								
	պահանջների								
	համար								

II.7	Փորձնական					0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	ծրագրեր.								
	նախագծման և								
	շինարարության								
	մրցույթ մի								
	քանի								
	«լավագույն»								

	շենքերի համար									
	(օր. դպրոց									
	կամ այլ									
	հանրային շենք,									
	բազմաբնակարան									
	շենք)									
	Երևանում կամ									
	այլ մեծ									
	քաղաքում,									
	օգտագործելով									
	ամբողջական									
	նախագծման									
	մոտեցում									
	տիպային շենքի									
	կառուցման									
	նախահաշվի և									
	ժամանակացույցի									
	սահմաններում									
	_____					_____	_____	_____	_____	_____
II.8	Բնակելի և						0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	սպասարկման									
	շենքերի էներգա									
	ինայողական									
	կառուցման կամ									
	նորոգման									
	իջանման									
	սխեմաների									
	մշակում									

III.	Հանրային և					տա-	0,0%	0,2%	0,4%	1,1%
	մասնավոր					րե-				
	ծառայություն					կան				
	ների ոլորտ									
						աճո-	0,0%	0,2%	0,6%	1,7%
						ղա-				
						կան				

III.1	Էներգաինայո-						0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
	ղուլթյան									
	կիրառումը									
	հանրային և									
	մասնավոր									
	սպասարկման									
	շենքերում									
	կիրառելու									
	վերաբերյալ									
	տեղեկատվական									
	քարոզարշավ									

III.2	Հանրային	24	24	24	24		0,0%	0,2%	0,4%	0,6%
	շուկայի ոլորտ									
	էներգաինայո-									
	ղուլթյան ծառա-									
	յունությունների									
	տրամադրում									

III.3	Էներգասպառման և խնայողու- թյունների մոնիտորինգ շենքերում					0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
IV.	Արդյունաբերու- թյան ոլորտ					տա- րե- կան	0,7%	1,3%	2,0%	2,7%
						աճո- ղա- կան	0,7%	2,0%	4,0%	6,7%
IV.1	Նոր արդյունա- բերական համալիրների հաստատման և կառուցման ժամանակ էներգա- խնայողության ասպեկտների դիտարկում	24	24	24	24		0,0%	0,1%	0,2%	0,3%
IV.2	Զեռուցման համակարգերի արդյունավետու- թյան բարձրացում						0,1%	0,2%	0,4%	0,4%
IV.3	Արդյունաբերա- կան կազմակեր- պությունների համար էներգա- խնայողության ֆինանսավորման ինարավորու- թյունների ստեղծում						0,0%	0,2%	0,4%	0,6%
IV.4	Բնական գազի բաշխման համակարգի արդիականացում						0,3%	0,4%	0,5%	0,7%
IV.5	Էլեկտրաէներ- գիայի բաշխման համակարգի արդիականացում, ռեակտիվ հզո- րությունների փոխհատուցում						0,3%	0,4%	0,5%	0,7%
V.	Տրանսպորտի ոլորտ					տա- րե- կան	0,1%	0,7%	0,9%	1,4%

							աճո-	0,1%	0,8%	1,7%	3,1%
							ղա-				
							կան				
V.1	Օրենսդրական բարեփոխումներ վառելիքի արդյունավետու- թյան և մեքենաների արտանետումների վերաբերյալ	ՉԿ	ՉԿ	ՉԿ	ՉԿ			0,0%	0,5%	0,5%	0,8%
V.2	Էներգասպառման կրճատման համար տեխնոլոգիաների և մոտեցումնե- րի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում							0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
V.3	Միկրոավտոբուս- ների շարունա- կական փոխարինում բնական գազով աշխատող ավելի տարողունակ ուղևորատար մեքենաներով							0,1%	0,2%	0,3%	0,3%
V.4	Երևանում Էլեկտրական տրանսպորտի համակարգի նորացում և ընդլայնում							0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
V.5	Երկաթգծային տրանսպորտի նորացում և ընդլայնում (ուղևորատար և բեռնատար)							0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
VI.	Զրային տնտեսություն						տա- րե- կան	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%
							աճո-	0,2%	0,4%	0,7%	1,1%
							ղա-				
							կան				
VI.1	Ռոռոման համակարգերում	ՉԿ	ՉԿ	ՉԿ	ՉԿ			0,2%	0,2%	0,3%	0,4%

I.5	Գազի և Էլեկտրաէներ- գիայի սակագնի կառուցվածքի վերանայում՝ իլթանելու Էներգախնայո- ղությունը							0,0%	24
I.6	Էներգախնայո- ղական պետական գնումների իրականացում							0,0%	24
II.	Զաղաքաշինու- թյան ոլորտ	1,8%	2,5%	3,0%	3,7%	4,5%	5,0%		
		4,4%	6,9%	9,9%	13,5%	18,0%	23,0%	23,0%	24
II.1	Զաղաքաշինական օրենսգիրք՝ հաշվի առնելով շենքերի Էներգետիկ բնութագրերը								
		0,6%	0,7%	0,7%	0,8%	1,0%	1,0%	6,0%	24
II.2	Շենքերի Էներգետիկ բնութագրերի գնահատման մեթոդոլոգիա և ստանդարտներ								
II.3	Նոր ստանդարտների կիրարկման համար կարողու- թյունների ստեղծում	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,9%	4,5%	24
II.4	Ներդնել ՈԱ/ՈՎ ստանդարտներ, որ կապահովեն հիմնական շինանյութերի հավաստագրումը Էներգետիկ բնութագրերի համար	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,8%	4,4%	24
II.5	Սահմանել փորձարկման ընթացակարգեր շենքերի հավաստագրման համար և	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	1,7%	24

	մեթոդոլոգիա								
	փորձնական								
	շենքերի								
	Էներգետիկ								
	բնութագրերի								
	զննարկ								
II.6	Ուսուցում և կրթում	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	0,5%	2,1%	24
	ամբողջական								
	շենքերի								
	նախագծման								
	մոտեցման								
	իշխանական համար								
	և շենքերի նոր								
	Էներգետիկ								
	բնութագրերի								
	պահանջների								
	համար								
II.7	Փորձնական ծրագրեր	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,5%	24
	նախագծման և շինարարության								
	մրցույթ մի քանի								
	«չավագույն»								
	շենքերի համար								
	(օր. դպրոց կամ այլ								
	հանրային շենք, բազմաբնակարան								
	շենք)								
	Երևանում կամ այլ մեծ								
	քաղաքում, օգտագործելով								
	ամբողջական								
	նախագծման								
	մոտեցում								
	տիպային շենքի								
	կառուցման								
	նախահաշվի և ժամանակացույցի								
	սահմաններում								
II.8	Բնակելի և սպասարկման	0,0%	0,3%	0,5%	0,7%	1,0%	1,3%	3,8%	24
	շենքերի Էներգա								
	խնայողական								
	կառուցման կամ								
	նորոգման								
	իշխանական								
	սխեմաների								
	մշակում								

III.	Հանրային և մասնավոր ծառայությունների ոլորտ	1,1%	1,5%	1,8%	2,3%	2,8%	3,4%		
III.	Էներգախնայողություն	0,5%	0,7%	0,9%	1,1%	1,3%	1,5%	6,5%	24
III.	Հանրային շինարարության էներգախնայողության ծառայությունների տրամադրում	0,6%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%	1,0%	5,8%	24
III.	Էներգասպառման և խնայողությունների մոնիտորինգ շենքերում	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,7%	0,9%	2,3%	24
IV.	Արդյունաբերության ոլորտ	3,4%	4,3%	5,4%	6,4%	7,2%	8,2%		
IV.1	Նոր արդյունաբերական համալիրների հաստատման և կառուցման ժամանակ էներգախնայողության ասպեկտների դիտարկում	0,5%	0,5%	0,8%	0,8%	1,0%	1,0%	5,2%	24
IV.2	Չեռուցման համակարգերի արդյունաձեռնության բարձրացում	0,5%	0,6%	0,8%	1,0%	1,2%	1,6%	6,8%	24
IV.3	Արդյունաբերական կազմակերպությունների համար էներգախնայողության	0,6%	0,8%	0,8%	1,0%	1,0%	1,2%	6,6%	24

	Ֆինանսավորման հնարավորու - թյունների ստեղծում								
IV.4	Բնական գազի բաշխման համակարգի արդիականացում	0,9%	1,2%	1,5%	1,8%	2,0%	2,2%	11,5%	24
IV.5	Էլեկտրաէներ - գիայի բաշխման համակարգի արդիականացում, ռեակտիվ հզո - րուլթյունների փոխհատուցում	0,9%	1,2%	1,5%	1,8%	2,0%	2,2%	11,5%	24
V.	Տրանսպորտի ոլորտ	1,7%	2,0%	2,3%	2,5%	2,8%	2,9%		
		4,8%	6,7%	9,0%	11,4%	14,2%	17,1%	17,1%	24
V.1	Օրենսդրական բարեփոխումներ վառելիքի արդյունավետու - թյան և մեքենաների արտանետումների վերաբերյալ	0,8%	0,9%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	7,3%	24
V.2	Էներգասպառման կրճատման համար տեխնոլոգիաների և մոտեցում - ների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	0,5%	2,1%	24
V.3	Միկրոավտոբուս - ների շարունա - կական փոխարինում բնական գազով աշխատող ավելի տարողունակ ուղևորատար մեքենաներով	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	3,9%	24
V.4	Երևանում Էլեկտրական տրանսպորտի համակարգի նորացում և ընդլայնում	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	2,0%	24

V.5	Երկաթգծային	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	1,8%	24
	տրանսպորտի								
	նորացում և								
	ընդլայնում								
	(ուղևորատար								
	և բեռնատար)								
VI.	Զրային	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%		
	տնտեսություն								
		1,5%	1,9%	2,3%	2,7%	3,1%	3,5%	3,5%	24
VI.1	Ոռոգման	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	3,5%	24
	համակարգերում								
	գրավիտացիոն								
	հոսքերի								
	օգտագործում և								
	առկա պոմպա-								
	կայանների								
	նորացում, և								
	երկրորդական								
	և սպասարկող								
	ջրանցքների								
	նորոգում								

ԻՐՏԵԿ - Հայաստանի Հանրապետության կառավարության N 43 արձանագրության
 2-րդ հավելվածի աղյուսակից հանվել է 8-րդ կետը՝ համաձայն
 Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ուղարկված ուղղման
 շարունակությունը հաջորդ մասում